

NOWINY

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 85. TELEFON 33. SKRZYNKĄ POCZTOWĄ 142.

Warunki prenumeraty: W administracji, biurach dzienników, kioskach—zł. 3 z odnośnikiem do domu; zamiejscowa zł. 3 gr. 50. Ceny ogłoszeń: W tekście 20 gr., za tekstem 15 gr., nekrologi 12 gr., zwyczajne 5 gr., za wiersz milimetrowy; strona ogłoszeniowa podzielona na 8 tamów. Ogłoszenia w kolorach o 50 proc. drożej. Drobne ogłoszenia 5 gr. za wyraz; dla poszukujących pracy 3 gr. za wyraz.

Dziś
i codziennie

Dziś
i codziennie

**Jubileuszowe arcydzieło amerykańskiej
wytwórni FIRST NATIONAL**

Wyspa zatopionych okrętów

Wielki dramat życiowo-sensacyjny w 8-iu aktach, o niewidzianem dotąd w filmach napięciu — reżyserji MAURICE TOURNEUR.

W roli głównej przepiękna **Anna Nilsson** W roli głównej przepiękna

Dla wydobycia grozy katastrofy na morzu poświęcono kilka wielkich okrętów.

Dla podkreślenia charakteru „Wyspy zatopionych okrętów“ zmobilizowano dziesiątki statków i okrętów najróżnorodniejszych typów.

Koszty inscenizacji wynoszą 4 miliony dolarów.

Doborowa orkiestra symfoniczna 10 osób z p. Sypniewskim, b. solistą Moskiewskiej Opery na czele. Dyrygent znany koncertmistrz p. M. CHWAT.

Mistrzowie drożyzny tańczą zawrotną galopadę. Piekarz i rzeźnik wiedą rej. Rząd winien poskromić ich mocną ręką.

Niebezpieczny taniec trzech mistrzów drożyzny: piekarza, rzeźnika i chłopa przechodzi w zawrotną galopadę.

Ceny artykułów pierwszej potrzeby rosną jak za czasów marki polskiej, tuż przed jej zgonem, a wysiłki rządu do opanowania sytuacji w sposób konstytucyjny rozbijają się o zupełny brak poczucia obywatelskości ludzi, dla których ałfa i omęga jest, był i będzie własny interes.

Ufani w to, że zawsze dobrze im się działo, czy pod zaborem czy za okupantów, czy w Ojczyźnie, nie zdają sobie sprawy z grozy sytuacji, wywołanej przesileniem ekonomicznym i w dalszym ciągu myślą tylko o zaokrągleniu zdobytego z krzywdą najbiedniejszych majątku.

Ze zarzuty, czynione tym nadpaskarzom są słuszne, że nikt na niewinnych nie napada, łatwo udowodnić cyframi urzędu statystycznego.

Cena	I tydz. sierp.	II tydz. wrześ.
chleba żytn. pytl.	0.20	0.40
chleba żytn. pytl.	0.25	0.40
mięsa cielecego	1.59	1.98
mięsa wieprzowego	1.40	1.80
śłoniny i sałta	1.60	2.60
śmałku	2.—	2.60(?)
twarogu	0.60	0.715
masy	4.195	4.66
jaja świeże	0.11	0.12

W zestawieniu tem nie uwzględniono znacznej podwyżki cen produktów wiejskich z ostatniego piątku.

Cyfrę, aż nadto wymowną, świadczą, że na czło podbijaczy

cen wysuwają się piekarze, za nimi idą rzeźnicy, a obu stara się dotrzymać kroku chłop.

Jeżeli zatem piekarze nie czują się sympatją przeważnej części społeczeństwa, to nikogo za to winić nie mogą, tylko samych siebie, gdyż zwykłą cen chleba rozpoczęli okres drożyzny.

Nie pomogą mniej lub więcej ordynarne niby — wyjaśnienia na łamach „Rozwoju“, w których starają się zważyć całą odpowiedzialność za drożyznę chleba na pracowników piekarskich, stawiających rzekomo bardzo wygórowane żądania. Prasa stołeczna wszystkich odcieni, stwierdza zgodnie, że to wierutne kłamstwo a ostatnia konferencja d-ra Grabowskiego z czeładnikami piekarskimi jest jeszcze jednym wię-

cej dowodem, iż panowie piekarze w obronie swych nadmier-nych zysków zdolni są nawet do fałszowania kalkulacji.

I żaden z nich nie zastanawia się nad tem, jak wielką jest różnica między złotem dziś, a mar-kowem wczoraj.

Epileptyczne skoki cen artykułów pierwszej potrzeby w czasach dewaluacji marki pociągają za sobą tylko podwyżkę stawek zarobków, przyczem niejednokrotnie obywało się nawet bez strajku.

Dziś robotnika wyniszczonego bezrobociem zmusza głód do wyrażenia swej zgody na redukcję i tak marnej płacy, a ruch strajkowy przy ogólnej stagnacji nie ma widoków na pomysłne dla niego zakończenie.

Skoro zatem robotnika powracającego do pracy na warunkach urągającym wprost zasadom sprawiedliwości wyda się na pastwę trzem niepozytalnym szkodnikom, skutki mogą być bardzo groźne.

Pora tedy najwyższą przeskoczyć za wszelką ceną tej zbrodniczej robocie.

Rozzuchwaleni bezkarnością paskarze mało sobie robią z samych grób rządu, bo dotychczas byli to niestety tylko „strachy na lachy“. Niech jednak poczują, że rząd w obronie ładu i porządku nie zawaha się zastosować najradykałniejszych środków, zrzecenie im mina i zaprzestana eksperymenów, godzących w byt Państwa.

Bolesław Mrzygłód.

Co mówi p. Al. Rzewski o swem ustąpieniu z P. P. S.

Echa „Listu do Ogółu Robotniczego“.

Wywiad specjalny „NOWIN“.

Po znanym już „Liście otwartym do Ogółu Robotniczego“, gdy ustąpienie z P. P. S. p. Rzewskiego stało się faktem, „Nowiny“ przyniósł bezstronnie oświetlić sprawę, zwróciły się z prośbą o wywiad zarówno do autora rzeczowego „Listu“, jak i do działacza P. P. S.

Ci ostatni od wywiadu wstrzymał się, ze względów partyjnych p. Rzewski zaś sprawę swej rezygnacji ujmując w sposób następujący:

Przynajmniej mego stanowiska był niesprawiedliwy według mnie wyrok centralnego sądu partyjnego, wyrażający się w zawieszeniu mnie na rok w partji.

Zanim jednak wyrok zapadł zawieszono mnie, a na opróżnione przewodniczącego OKR wybrano pośpiesznie inż. Holcgrebera, co uważać muszę za przesądzenie zgóry już wyroku, który tem samym nie może wzbudzać poszanowania.

Na poparcie swego stanowiska mogę zaznaczyć, że nie tylko już wzory socjalistyczne, lecz nawet deklaracja praw człowieka i obywatela z r. 1794, punkt 18 mówi:

„Prawo, uważając każdego człowieka za niewinnego, jak długo się go nie ogłosi winnym na ostro przeciwdziałać, wobec każdego obostrzenia, które nie jest koniecznym dla zapewnienia się osoby posądzonego o winę“.

punkt 14 powiada:

„Nikt nie śmie być sądzonym i skazanym, jak tylko po wysłuchaniu lub po przepisowem wezwaniu i tylko na podstawie ustawy ogłoszonej przed popełnieniem występku. Ustawa, która by karała występek popełniony zanim istniała, byłaby tyraniczną, skutek retroaktywny, dany ustawie byłby zbrodniczym“.

Dlatego też zgodnie z przytoczonym powyżej uważałem, że według sumienia i teje nawet deklaracji „opór przeciwko uciskowi jest konsekwencją innych praw człowieka“.

Powracając do meritum sprawy muszę podkreślić, że kryzys w partjach socjalistycznych wogóle są zjawiskiem normalnym i stałym.

Życie nie zna zastój. Rozsadza zbyt ciasne ramy, w które je usiłują wtłoczyć przepisy, nie-ugodne z duchem czasu.

Inne stronnictwa przeżyły już kryzys. W poprzednim sejmie

widzieliśmy przemiany w łonie stronnictw jak lewicowych tak i prawicowych.

Z partji robotniczych wymienić można N. P. R., od którego oderwali się posłowie z Poznańskiego i częściowo z Pomorza, następnie Zw. lud. nar., Piast i t. d.

W P. P. S. był również w swoim czasie incydent z Porankiewiczem i poznańską grupą, który donioślejszych zmian wewnętrznych w organizacji nie wywołał.

Obecnie jednak warunki gospodarcze, pozostałości dziełnicowe wpływają w znacznym stopniu na różniczkowanie poglądów i programu partji.

Przed wojną np. istniały trzy odrębne organizacje socjalistyczne w 3 zaborach, zbliżone programem do P. P. S., lecz działające wśród różnych środowisk, wyrosłych w odmiennych warunkach gospodarczych i umysłowych.

Zjednoczenie partji dokonane w Krakowie nie usunęło jednak tych warunków ani przyzwyczajęń, tarć, niedopowiedzeń i nieporozumień, które głęboko tkwiły i tkwią w łonie organizacji P. P. S., wywołując ciągłe ropienie.

Winę za to ponoszą władze centralne, które starały się ten różniczkowany, ze względu na

warunki, ruch wtłoczyć w ciasne ramy i scentralizować w swem ręku.

Zmniejszono coraz bardziej samodzielność organizacji prowincjonalnych, zbiurokratyzowano całe życie partyjne, a tymczasem warunki, jako nakaz życia, prowadziły do jaknajszerszej pojętej autonomji prowincji t. j. do centralizacji i uzależnienia posunięć taktycznych od lokalnych potrzeb danej organizacji.

— Czy i kiedy wskazywał pan na konieczność reorganizacji w duchu wyliczonych powyżej „Nowinom“ postulatów?

— Owszem, często i dobitnie. Przedewszystkiem na zebraniach wewnątrz partji, pozatem w jednym z artykułów w „Łodziannie“, w którym dałem wyraz pogładowi, że partja nie powinna być własnością jakiegś g. upy, chwilowo stojącej na czele partji, ale zrzeszeniem ideowym, gdzie każdy może w takim albo w innym kierunku kształtować ideologję stronnictwa.

Knoblowanie ust wszelkiej opozycji ze strony C. K. W. stało się w ostatnich czasach chlebem codziennym w P. P. S., czego dowodem jaskrawym a smutnym jest fakt usunięcia p. inż. Waryńskiego z redaktorstwa „Łodziannika“ za umieszczenie mego artykułu.

Z tych też powodów ustąpił

z organizacji b. ławnik Klimezewski, któremu tutejsza egzekutywa posłała ostrzeżenie, z powodu wystąpienia jego na dzielnicy lewej z lekka krytyką parlamentarystu.

— Co jest zdaniem pańskim przyczyną fermentu, pytamy.

— Przedewszystkiem stagnacja gospodarza w związku z sanacją waluty i bezrobocie. Na klasę robotniczą spadł największy ciężar sanacji. Z tych przyczyn niezadowolone ogarnia warstwy pracujące, które domagają się zmiany taktyki w sejmie i w partji.

— Czy ferment, o którym pan mówił, jest poważny i grozi rzeczywistym rozłamem partji, pytamy w dalszym ciągu.

— Nie jestem organizatorem ani nowej partji, ani nie wywarzałem swą działalnością fermentu. Co do mnie osobicie, to spełniłem tylko obowiązek sumienia i wystąpiłem indywidualnie, nie licząc się z konsekwencją, jakże to wrażenie wywoła wśród członków partji.

Jak to już zaznaczyłem ferment jest z przyczyny niezadowolone mas z taktyki władz partyjnych i ciężkiego położenia klasy robotniczej. Dowodem tego fermentu jest oderwanie się organizacji wileńskiej i zerwaniem z P. P. S. kaliskiej rady związków zawodowych.

— Jakże jest, zdaniem pańskim, wyjście z tej sytuacji?

— Przedewszystkiem, by P. P. S. stosowała na swoim podwórku te postulaty, które wysuwa rządowi, a więc: odświeżenie góry przez dopływ nowych sił z środowisk robotniczych i wólcściańskich, a co za tem idzie demokratyzacja i decentralizacja, niestosowanie polityki silnej ręki wobec oponentów, nieferowanie wyroków podobnych, za które się codziennie niemal w „Robotniku“ krytykuje sądownictwo, propozjonalne głosowanie w wyborach do wszystkich władz partyjnych.

— Czy historja P. P. S. zna fakty zawieszania członków za działalność opozycyjną?

— Owszem. Przed laty Piłsudski, który wchodził wówczas w skład C. K. W. zawiesił na 1 rok p. Perla, dzisiejszego przewodniczącego C. K. W., redaktora „Robotnika“ oraz Kmowskiego, po zawieszeniu rozpoczęli we Lwowie wydawnictwo pisma t. zw. opozycji „Placówka“.

Czasy się zmieniają. Dziś ja, otrzymując decyzję, zawieszając mnie w prawach członka, za podpisem przewodniczącego C. K. W. p. Perla.

— Czy uważa pan jednak, że mimo tych fermentów, nastąpi zjednoczenie tych żywiołów robotniczych, walczących z kapitalizmem?

— Uważam, że porozumienie pomiędzy partjami robotniczymi i odrębnymi związkami nastąpić wcześniej czy później musi. W Anglii np. stworzono idealne formy takiego współdziałania.

Do angielskiej partji pracy należy kilka stronnictw od chrześcijańskich robotników aż do najskrajniejszych socjalistów.

— Ile jest prawdy w pogłoskach, krążących po mieście, o wstąpieniu pańskim do partji niezależnych socjalistów, pytamy.

— Nie chce „Nowinom“ odpowiadać wymijająco, wobec tego muszę uchylić to pytanie. Jedno tylko b. dobitnie mogę podkreślić co już stwierdziłem w swym „Liście otwartym do Ogółu Robotniczego“, t. j. że dalej pracować będę, dalej jestem gotów oddać wszystkie swe siły sprawie robotniczej. Formy nazwy organizacji mogą się zmieniać, ale wielki ideał całkowitego Wyzwolenia Pracy przyswieca mi dzisiaj jaśniej niż kiedykolwiek.

RESZTKI i okazjonalne sztuki

z fabryki Leonhardta

nadeszły: na ubrania męskie, damskie
dziecinne i palta. Tanio, ceny stałe.

Edmund Wasilewski

Łódź, Sienkiewicza 65.

450

Pamiętajcie o inwalidach wojennych!

Poglądowa lekcja.

W chwili, gdy — jak głosi bodezwa naszych socjalistów — „cały świat kulturalny żyje pragnieniem pokoju“, gdy w Lidze Narodów p. Benesz w pocie czoła smaży arbitrażowe i rozbrojenio-we projekty, oparte na zaufaniu w międzynarodową uczciwość i dobrą wolę, — w tej chwili do-brze będzie uzmysłowić sobie znaczenie poglądownej lekcji, jak-ką dla świata są losy — Gruzji.

Korzystając z rewolucji rosyjskiej, jęczący pod uciskiem caratu naród wyzwolił się z „długoletnich pęt, „samookreślił się“ i stworzył państwo, na którego czele stanęli demokraci i socjaliści: Ceretelli, Czeheidze, Zordanja. Niepodległość Gruzji w dniu 7 maja 1920 r. uznana została przez Rosję Sowiecką, zajęta wówczas wojną z Polską oraz z „białymi“ generalami. W styczniu r. 1921 uznano Gruzję wielkie mocarstwo, za niemi — reszta Europy. Ale ta wolność i zagwarantowana międzynarodowo niepodległość bohaterskiego narodu, okazała się rychło tylko bolesną fikcją i pięknym marzeniem najzłachetniejszych jego synów.

Horcy sowieckie, stojące wie- rnie na straży tradycyjnego testa-mentu Katarzyny Rozpustnej, zbywszy się innych trosk, już dn. 11 lutego 1921 r. załazy Gruzję, we krwi utopiły, ogniem znisz-czyły jej samodzielność państwo-wą i poddały naród gruziński pod jarzmo moskiewskiego żoł- daka i sowieckiego czekisty.

Milczały wówczas rządy, u- znające za ledwie parę tygodni ta- mu niepodległość Gruzji. Z cy- niczną obojętnością przypatrywa- no się rzeczom i niekucznościom sowieckim. Liberalowie, pacyfi- ści i demokraci z Zachodu nie znaleźli w sobie dość mocnych i skutecznych słów oburzenia na widok sowieckiego kata, zaku- wającego naród gruziński w kaj- dany strasznej niewoli. Miłsze były wszystkim mirażem handlu z sowietami, niż los „jakiegos tam“ małego narodu.

A gdy w trzy lata później Gruzja, wierząca zawsze, tak jak Polska, że „upaść może naród wielki, zginać tylko niekczemny“ — chwyciła za broń, by wypę- dzić moskiewską barbarę, — czy stanął w jej obronie, czy udzielił jej pomocy ktokolwiek z tych, którzy obnoszą dziś po szerokim świecie fascynujące hasła wiecz- nego pokoju i powszechnego roz- brojenia?

Leją się rzeki krwi w górach i dolinach Kaukazu, jęczy lud gruziński w szponach moskiew- skiego sępa, — a tymczasem hu- manitarna Liga Narodów wie dzie scholastyczne sprzeczności i ab- strakcje, zaś w sprawie Gruzji po- święca papierowe rezolucje, któ- re giną bez śladu i skutku w ja- kichś tam komisjach i podkomi- sjach. Wielki reformator świata, apostoł pacyfizmu, p. Mac De- nald nie znajduje w kwestji woj- ny na Kaukazie nic do powiedze- nia. Czyżby godził się w swym umyśle demokraci z tem, że na- rodom, posiadającym większą i- lość bagnetów i armat, wolno po- lykac narody mniejsze i słabsze?

Międzynarodowe uznanie i międzynarodowa opieka nie u- chroniły i nie uchronią dziś bo- bohaterskiej, lecz słabej w sto- sunku do materialnej siły Sowie- tów. Gruzji od strasznych, rozpę- czonych doświadczeń. Rozumie- my to, lepiej niż kto inny; gdy w r. 1920 Polska znajdowała się na skraju przepaści karmiono- nas z Zachodu, z kraju „pacyfi- zmu“ głównie — dobrimi rada- mi..

Ale i dziś pamiętać musimy o tem, że gdy w sąsiedztwie ma się — wilki, trzeba się uzbroić w do- brą fuzję, nie zaś w paki i trak- taty. Rx.

Z Ligi Narodów.

O pokoju w pokoju. — Pomoc damy, lecz na papierze. — Wino- wajca jest, a kto go ukarze?

LONDYN, 20. (PAT). Be- liński sprawozdawca „Daily Te- legraph“ donosi, że sondowanie opinii, poczynione ponownie przez rząd niemiecki, wydało tak po- myślny rezultat, że nie ulega już wątpliwości, że gabinet niemiecki postawi wniosek o przyjęcie go do Ligi Narodów. Sprawozdaw- ca sądzi, że Niemcy po swoim wstąpieniu do Ligi Narodów postawią tam dwa wnioski. Pier- wszy będzie dotyczył nowego pod- działu wszystkich mandatów kol- onialnych, tak, aby Niemcy mo- gly uzyskać odpowiedni udział w koloniach całego świata.

Drugi wniosek niemiecki w- zwie prawdopodobnie Ligę Naro- dów, aby wystosowała zaprosze- nie do wszystkich państw, które

brały udział w wojnie światowej, aby natychmiast otworzyły swo- je archiwum, celem obiektywnego zbadania winy wybuchu woj- ny.

GENEWA, 20. (PAT). Na posiedzeniu komisji drugiej de- legat włoski zapowiedział że zwołała niezwłocznie między- narodową konferencję ekonomicz- ną, mającą na celu zniesienie wszelkich przeszkód tamujących stosunki handlowe.

LONDYN, 20. (PAT). „Dai- ly News“ donosi, że Mac Donald uczyni w dniu dzisiejszym donio- się oświadczenie w sprawie sta- nowiska rządu brytyjskiego w kwestji rozbrojenia.

Premjer, zdaniem dziennika, udzieli decydujących wyjaśnień

w przedmiocie propozycji użytko- wania floty angielskiej.

GENEWA, 20. (PAT). Kon- ferencja w sprawie redukcji zbro- jeń odbędzie się dopiero wówczas, gdy 15 państw, z których 4 wcho- dzą w skład Rady Ligi, uzna, że nadszedł właściwy czas.

GENEWA, 20. (PAT). Dele- gacja chińska otrzymała uchwa- loną przez parlament chiński re- zolucję, aby przedsięwzięła wszel- kie starania w celu zapewnienia Chinom utraconego w roku ze- szłym miejsca w Radzie Ligi Na- rodów.

Rezolucja zaznacza w końcu, że jeżeli Chiny nie otrzymają miejsca w Radzie Ligi, to wystą- pią zupełnie z Ligi Narodów.

Wniesiona na dzisiejszym

posiedzeniu Ligi przez delegację chińską propozycja, dotycząca przzwania Chinom niestałego miejsca w Radzie Ligi, została odesłana do komisji dla porząd- ku dziennego.

GENEWA, 20. (PAT). W ta- tejszych kołach niemieckich roze- szła się pogłoska, że w końcu przyszłego tygodnia Niemcy po- stawiają kandydaturę na członka Ligi Narodów.

GENEWA, 20. (PAT). Kom- isja polityczna nie przyjęła żadnej rezolucji w sprawie Gruzji, lecz ściślejszy komitet komisji wydał opinię, aby państwa, które uzna- ły zarówno Rosję Sowiecką, jak i Gruzję, mogły przyczynić się z pożytkiem do zakończenia kon- fliktu.

„Synowie nieba“ drą się za warkocze aż warczy!

Anglja, Ameryka i Japonja chcą pomóc biednym chińczykom... ogniem i mieczem.

LONDYN, 20. (PAT). Dono- szą z Szanghaju, że walki toczą- się w dalszym ciągu. W nocy od- dziwały Lu-Jung-Hsianga stawiały wielki opór. Dzisiaj w południe nie dokonano nigdzie przerwy frontu, ponieważ Czekangung nie otrzymał posiłków. Wu-Pei-Fu

twierdzi, że w Mandżurji znajdu- je się klucz do opanowania sytu- acji i nosi się z zamiarem przygo- towania wielkiej ekspedycji, do której weszłaby flota powietrzna, zapewniając, że będzie się starał, by przedsięwzięcie to naraziło na minimum strat materialnych ob- cękrójowców, których interesy

Wu-Pei-Fu obiecuje otoczyć o- pieką.

LONDYN, 20. (PAT). Dono- szą z Pekinu, że wojska Tsang- Tsu-Lina kontynuują marsz na Pekin.

LONDYN, 20. (PAT). „Ti- mes“ donosi z Tokio: Gabinet ja- powski zastanawiał się nad sytu-

acja w Chinach. Wobec braku dokładnych informacji postanow- iano wystosować ostrzeżenie, iż o ileby Japonczycy narażeni byli na jakiegokolwiek szczykany w trzech wschodnich prowincjach Man- dżurji, podjęta zostanie przez Ja- ponce energiczna akcja.

Wystawa Turecka nie zawiodła polskich przemysłowców.

Tranzakcje zawierano głównie na maszyny rolnicze i ciężkie.

KONSTANTYNOPOL, 20. 9. (PAT). Zainteresowanie wysta- wą polską wzrasta coraz bardziej z każdym dniem. Znaczną część eksponatów rozsprzedana zosta- ła już w pierwszych dniach. Fir- my polskie otrzymały duże zamów- ienia przeważnie z działu ma- szyn ciężkich i rolniczych oraz plateru, szrotok i t. p. Dokona- no szeregu poważnych tranzakcji,

inne tranzakcje w toku. Prasa miejscowa jest przychylnie uspo- sobiona. Szereg firm zakłada na miejscu stałe przedstawicielstwa. Dzienna frekwencja wynosi kilka tysięcy osób. Na bankiecie, wy- danym w dniu 14 bm. przez ture- cką izbę handlową, było obec- nych 50 polskich przemysłowców i dziennikarzy.

Sanacja przemysłu wojkowego.

WARSZAWA, 20. (PAT). Dn. 20 września rb. minister spraw wojskowych gen. W. Sikorski w towarzysztwie szefa administracji gen. Majewskiego, szefa korpusu kontrolerów gen. Góreckiego oraz szefa departamentu III-go gen. Pławskiego zwiedził zakłady a- municyjne „Pocisk“ na Pradze i w Rembertowie. Zwiedzono za-

klady amunicji artyleryjskiej i karabinowej. Wizyta ta stoi w związku z planem akcji w zakre- sie przemysłu wojkowego, która w najbliższych dniach zostanie na nowo podjęta. Zakłady te by- ły badane ze stanowiska celowo- ści urządzeń technicznych oraz oszczędności, związanych z sana- cją skarbu.

Niemcy „nie prześladowają“ robot- ników polskich.

BERLIN, 20. (PAT). Wolff zaprzecza na podstawie wiado- mości z miarodajnych źródeł do- niesieniu polskich dzienników o

masowem wydalaniu i prześla- dowaniu robotników polskich w zagłębiu Ruhry.

Pożegnanie pośta polskiego.

BRUKSELA, 20. (PAT). O- puszczejący swe stanowisko po- seł Sobanski był przyjęty na po- żegnajnej audjencji przez króla,

poczem odbył się na cześć pań- stwa Sobanski obiad w gronie rodziny królewskiej.

Cło z importu na rachunek odszkodowań.

PARYŻ, 20. (PAT). dzien- nik urzędowy ogłasza dekret, wprowadzający z dniem 1 paź- dziernika opłaty w wysoko-

ści 26 procent na towary, impor- towane z Niemiec. Sumy, osią- gnięte z tych opłat, przelane będą na rachunek odszkodowań.

Piekarze warszawscy przystępują do pracy.

Nareszcie. Już czas najwyższy!

WARSZAWA, 20. (PAT). Dn. 20 września rb. w ministerstwie pracy i opieki społecznej pod przewodnictwem głównego in- spektora pracy p. Klotta odbyło się posiedzenie przedstawicieli organizacji robotniczych i wła- ścicieli piekarni w sprawie likwi-

tacji trwającego od dwóch tygo- dni bezrobocia w przemyśle pie- karskim.

Po dłuższej dyskusji ustalono zasady, które stanowią podstawę dla zakończenia od poniedziałku bezrobocia.

Międzynarodowa Robotnicza kasa ubezpieczeń.

PARYŻ, 20. (PAT). Dono- szą z Londynu, że kongres demo- kratyczny dla spraw pokoju przy- jął rezolucję, zalecającą utrzyma- nie 8-godzinnego dnia roboczego,

dopuszczenia Niemiec do Ligi Narodów i utworzenia między- narodowej kasy dla ubezpieczenia przeciw klęskom o charakterze powszechnym.

Rząd Niemiec oddaje koleje prywatnemu towarzystwu.

BERLIN, 20. (PAT). Według doniesienia prasy w czasie roko- wania między przedstawicielami kolei Rzeszy a zarządem kolejow- ym na terenach okupowanych ustalono, że koleje państwowe

nie zostaną oddane bezpośrednio niemieckiemu towarzystwu dla kolei państwowych, lecz najprzód t. zw. komitetowi organizacyjnemu, który w ciągu 6 tygodni prze- każe je towarzystwu.

Masoneria contra Mussolini.

BERLIN, 20. (PAT). Dzien- niki donoszą z Rzymu, że wielki mistrz włoskiej loży masonskiej wystosował do Mussoliniego o-

stry protest w sprawie rozgromie- nia bezkarnego przez faszystów lóż.

Strejk robotników portowych w Gdańsku trwa.

GDANSK, 20. (PAT). Ro- botnicy partowi obrzucili więk- szością głosów odrzucili propozy-

cję w sprawie zarobków, wsku- tek czego strejk trwa dalej.

Hindenburg w Zoppotach.

GDANSK, 20. (PAT). Mar- szałek Hindenburg w powrotnej drodze z uroczystości wschodnio- pruskich, w dniu dzisiejszym przy-

był do Zoppot; gdzie go powitał generałny konsul niemiecki Dir-ksen. Oficjalnego przyjęcia tym razem nie było.

**W dniu 20 września, po długich i ciężkich cierpieniach
zmarł nieodżałowanej pamięci**

Maksymiljan Ginsberg

Dyrektor naszego Towarzystwa.

**W Zmarłym tracimy niepospolitego serca, wielkiej
zacności i szczerze oddanego nam towarzysza pracy,
który 30 lat życia poświęcił dla dobra naszego przedsię-
biorstwa.**

**Zgon Jego jest dla nas bolesnym ciosem i pamięć
o Nim wśród nas nigdy nie wygaśnie.**

Zarząd Tow. Akc. „Zawiercie“.

460

**W dniu 20 września po długich i ciężkich cierpieniach
zmarł ukochany nasz Dyrektor**

B. P.

Maksymiljan Ginsberg

**W Zmarłym tracimy głębokiej dobroci i wyrozumia-
łości Szefa, którego strata odbiła się wielce bolesnem
echem w sercach naszych.**

**Do głębi poruszeni tym ciosem zawsze czcić pamięć
o Nim będziemy.**

**Personel Łódzkiego Składu Sprzedaży
Tow. Akc. „ZAWIERCIE“.**

461

Zabezpieczenie robotników na wypadek bezrobocia.

(Z. K.) Nasz współpracownik zwrócił się do tutejszego Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy, aby zasięgnąć ścisłych informacji w sprawie zabezpieczenia robotników na wypadek bezrobocia.

Kierownik Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy p. Syska oświadczył nam, iż zabezpieczenie wyżej omawiane dotyczy następujących kategorii robotników:

1. podlegających obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia, tych, eo ich stosunek najmu pracy został rozwiązany przed wyznaczeniem przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej terminem, ogłoszonym z dniem rozpoczęcia akcji zabezpieczeniowej na danym terenie, oraz

2. robotników, którzy reemigrowali do Polski po 1 stycznia 1923 roku i nie należą do emigrantów sezonowych, zaś ich stosunek najmu pracy w kraju zagranicą został rozwiązany przed dniem rozpoczęcia akcji zabezpieczeniowej na danym terenie.

W stosunku do wymienionych wyżej kategorii robotników zawieszony jest przepis art. 2 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, dotyczący obowiązku pozostawiania zabezpieczonych w stosunku najmu pracy przez 20 tygodni w 12 miesiącach przed dniem zgłoszenia rozwiązania tego stosunku, oraz przedłużenia go zgodnie z niżej podanymi terminami zgłoszeń w Państw. Urzędzie Pośrednictwa Pracy przez wymienione kategorie robotników, mających prawa do świadczeń wyżej wymienieni robotnicy w punkcie 1. mają prawo do otrzymywania zasiłków, przewidzianych ustawą o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, o ile a) w ciągu miesiąca od dnia rozpoczęcia akcji zabezpieczeniowej na danym terenie zostaną zarejestrowani przez Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy, jako bezrobotni, oraz b) udowodnią, że pozostawali w stosunku najmu pracy w przedsiębiorstwach wymienionych w ustawie conajmniej

przez 20 tygodni w okresie czasu po 1 lipca 1923 r.

Wymienieni w punkcie 2. robotnicy mają prawo do otrzymywania zasiłków, przewidzianych ustawą o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, o ile

a) w ciągu miesiąca od dnia rozpoczęcia na danym terenie akcji zabezpieczeniowej zostaną zarejestrowani przez odnośny Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy, jako bezrobotni, oraz

b) udowodnią, że pozostawali w stosunku najmu pracy w kraju, zagranicą, lub też w kraju i zagranicą w przedsiębiorstwach wymienionych w ustawie, co najmniej 20 tygodni w okresie czasu po 1 stycznia 1923 r.

Jako dowody w tym względzie winny być przedstawiane bądź zaświadczenia właściwych zakładów pracy bądź też potwierdzenie przez polskie władze konsularne zaświadczenia zagranicznych robotniczych organizacji zawodowych.

Z zebranie związku metalowców

Onegdaj o godz. 7 wieczorem w lokalu Zjednoczonych Związków Zawodowych przy ul. Główniej 31, odbyło się zebranie Związku Metalowców.

Prezes Związku p. Dąbrowski omawiał sprawę należących się rzemieślnikom wynagrodzeń za okresy urlopu od zarządu Widzewskiej Manufaktury, po czym po dłuższej dyskusji przyjęto rezolucję następującą:

Wobec wypowiedzenia pracy pracownikom warsztatów mechanicznych i wydziału budowlanego przez Widzewską Manufakturę i usiłowania obniżenia płac, zebrani robotnicy tych wydziałów w

dnia 19 września w lokalu Polskich Związków Zawodowych postanawiają na żądanie obniżenia płac nie godzić się i w razie nie zmieniienia przez firmę swego stanowiska — robotnicy żądają, aby w ostatnim dniu odrobienia nastąpiła wypłata całkowitej należności oraz doręczone zostały świadectwa zwolnienia.

Rezolucja ta została przesłana do zarządu Widzewskiej Manufaktury.

W sprawie urlopów odbędzie się dnia 22 b. m. konferencja w Inspektoracie Pracy. (pap.)

200 robotników do Francji.

(Bip) P. U. P. P. w Łodzi otrzymał od Ministerstwa Pracy zezwolenie na wysłanie 200 robotników niewykwalifikowanych do fabryk we Francji.

Z chwilą otrzymania odpowiedzi w tej sprawie od misji francuskiej w Poznaniu rozpoczęła się rekrutacja tych robotników.

Dalsze zapotrzebowanie robotników.

(Bip) W dniu wczorajszym Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy otrzymał następujące zapotrzebowania robotników: do nadleśnictwa Rajgrodzkiego, stacja kolejowa Graj — 20 robotników leśnych, do Siedlec do fabryki terpentyny — karpiniarzy, do powiatu lidskiego,

karpiniarzy do pracy w fabrykach terpentyny, do Bydgoszczy, robotników z długoletnią praktyką w wyrobach białej blachy.

Misja francuska w Poznaniu na poniedziałek zapotrzebowała stolarzy, tokarzy i murarzy ze świadectwami.

Jeszcze w sprawie O. K. Z. Z.

(Bip) W swoim czasie przybył do klasowych związków niejaki Pasiak w stanie nietrzeźwym i usiłował aresztować jednego z członków związku, a następnie zdemolował biura O. K. Z. Z.

W związku z tem sekretarz O. K. Z. Z. p. Łatkowski zwrócił się onegdaj do naczelnika Okręgowego Urzędu Policji Politycznej inspektora

Niedzielskiego w celu poinformowania się, czy Pasiak był agentem policji politycznej.

W odpowiedzi p. Niedzielski oświadczył, że Pasiak jedynie podszywał się pod nazwę agenta i że za zajęcie owe został pociągnięty do odpowiedzialności sądowej.

O czas pracy w przemyśle.

(Bip) Na ostatnim posiedzeniu komisji centralnej powzięto następującą rezolucję:

Komisja centralna zwraca się do rządu z kategorycznym żądaniem ścisłego przestrzegania ustawy o czasie pracy i położenia tamy niesłuchanym nadużyciom ze strony przedsiębiorców, zarazem domagać się od rządu wniesienia na najbliższej sesji sejmowej projektu ratyfikacji konwencji waszyngtońskiej.

Jednocześnie wzywa się ogół robotników do przestrzegania ustawy o czasie pracy i do przeciwdziałania wykonywania pracy w godzinach nad-

liczbowych.

Komisja centralna w związku z tą uchwałą wezwała okręgową komisję by wszczęła natychmiastową akcję przeciwdziałającą naruszaniu ustaw ochronnych przez samych robotników.

Dalej centralna komisja wskazała, że ustawa o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia już weszła w życie z dniem 1 b. m., a zarząd tej akcji złożony jest w ręce zarządu głównego funduszów bezrobocia i jego zarządów obwodowych.

Do tych zarządów będą delegowały związki zawodowe swych przedstawicieli.

W sprawie rezerwistów 1902 roku.

(Bip) Jak się dowiadujemy, rezerwiści rocznika 1902, którzy odbyli ćwiczenia 4-miesięczne w pułkach nie potrzebują zgłaszać się do rejestracji u oficera ewidencyjnego P. K. U.

Piaskiem w oczy.

(Bip) Od kilku dni „nowy“ bruk przy ul. Piotrkowskiej zasypywany jest piaskiem i drobnymi kamieniami, by wypełnić szczyliny między kostkami.

Podczas silniejszego wiatru tumany kurzu zasypują oczy przechodniów, którzy wówczas rzeczywiście nie widzą skandalicznej gospodarki brukowej.

W sprawie kredytów dla przemysłowców.

Krajowy Związek przemysłu włókienniczego zawiadomił swych członków, iż na zasadzie porozumienia się z Bankiem Gospodarstwa Krajowego przemysłowcy, którzy otrzymali kredyty z tego banku winni najpóźniej do dnia 24 b. m. włączyć do kasy związku 33 proc. sumy wekslowej plus 2 proc. z sumy prolongowanego wekslu, a na resztę zobowiązania mają wystawić akta płatne 31 października r. b., przy czym weksel ten w dniu płatności będzie w 50 proc. prolongowany na jeden miesiąc. (bip.)

Z Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego.

(Pap.) W dniu 22 b. m. o godzinie 8.15 wieczorem w Teatrze Miejskim odbędzie się dla członków T. U. R. i sympatyków przedstawienie komedji Fredry „Śluby Panieńskie“.

Przedstawienie poprzedzi przemówienie inż. Hologrebera, senatora Kocińskiego oraz prelekcja literacka p. J. Nowickiego-Zawiejskiego.

Mianowanie.

Minister sprawiedliwości zamianował p. Ludwika Żabińskiego podprokuratorem przy sądzie okręgowym w Łodzi. (bip.)

Magistrat w obronie samorządu miast.

W związku z akcją Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, zmierzającą do sanacji gospodarki miast, odbyła się dnia 19 b. m. w Magistracie konferencja opiniodawcza, w której wzięli udział: posłowie Harsz, Michalak i dr. Rap pp. Pogonowski i Kernbaum, wiceprezes Rady Miejskiej pp. Galiński i Woleżyński, radni Fidler, Knorr, Pfeiffer, Nowacki, Waszkiewicz, Idźkowski, prezydent Magistratu w komplecie pp. ławnicy Joel, Kruczkowski, Kulamowicz oraz dyr. zarządu głównego Magistratu p. Zalewski.

Na konferencji przeprowadzono rzeczową a ożywioną dyskusję w sprawach działalności samorządowej przy czem stwierdzono, że obecna gospodarka miejska w Łodzi stoi na wysokości zadania zaś wszystkie możliwości oszczędnościowe znajdują zastosowanie.

Szeręg mówców podniósł konieczność jak najszybsze-

go przystąpienia do robót kanalizacyjnych.

Poruszono również sprawę poborów pracowników komunalnych, przy czem wyjaśniono, że kwestja ta rozpatrywana jest obecnie, badana i opracowywana przez Magistrat, który pobory swych pracowników zamierza oprzeć na zasadach, stosowanych względem urzędników państwowych.

Bardzo wiele uwagi poświęcono na konferencji sprawom finansowym samorządu oraz krytyce ustawy z dnia 11. 8. 1923 r.

W rezultacie dyskusji postanowiono:

1. zobowiązać pp. posłów łódzkich, aby przy zamierzonej nowelizacji wspomnianej ustawy domagali się usunięcia artykułów, krzywdzących miasta i

2. domagać się, aby rząd zawiadomiał stale samorządy o wysokości wpływów, przypadających z podatków państwowych na rzecz samorządów.

Zdrowe dzieci lepiej i łatwiej się uczą, dajcie swoim zamiast

tranu „JECOROL”

najskuteczniejszy środek przeciw anemji, ogólnemu osłabieniu i niedokrwiłości. Lab. Chem. i Apteka Magistra A. Bukowskiego, Warszawa, Marszałkowska 54, tel. 13-19.

Żądać we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Wystrzegać się naśladownictw.

Nr. rejestracji M. Z. P. 214

W sprawie sklepów żydowskich.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej zawiadomiło Magistrat, że niema żadnych zastrzeżeń przeciwko otwarciu sklepów żydowskich z wyłączną sprzedażą mięsa koszerne, drobiu i ryb w soboty: 27 b. m. oraz 11 i 13 października od godz. 7 — 10-ej wiecz. w myśl postanowień

art. 2 ust. 4 Ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu, wydanie przepisów w sprawie powyższego zezwolenia należy do powiatowych względnie miejskich władz samorządowych. Magistrat łódzki postanowił zezwolić na otwarcie sklepów we wskazanych dniach w godzinach wieczornych.

Przebrukowanie ulicy Wołowej.

Magistrat obecnie przystąpił do remontu ulicy Wołowej, której stan był bardzo zły.

Jako ruchliwa arterja komunikacyjna od stacji towarowej i kolei Kaliskiej, ul. Wołowa wymagała nlezwłocznej naprawy.

Ulica Wołowa, posiadająca pojedynczy bruk, uległa czę-

stemu zniszczeniu — Magistrat, mając to na uwadze, rozpoczął kapitalną przebudowę tej ulicy na podwójny bruk. Bruk taki nie wymaga częstej konserwacji i trwa czas dłuższy, nawet przy takim ruchu, jaki obserwujemy na ulicy Wołowej.

Teatr „SCALA“

Dziś o godz. 6 wiecz. Najstynniejszy artysta teatr. Szyfmanowskich ulubieniec stolicy

Jerzy Leszczyński

wystąpi raz jeden w otoczeniu zespołu artystów teatrów warszawskich „Małego“ i „Polskiego“ z uroczą artystką

Olga Leszczyńska 459

na czele, w b. wesołej komedji w 3 aktach, Hoopwoda, a granej w Warszawie 104 razy p. t.

„JUTRO POGODA“! Bilety w kasie „Scali“

Kto chce wygrać 7,500 złotych?

Czytelnicy, wytyście dowcip macie bowiem okazję do otrzymania wielkich wygranych.

SZARADA WIERSZOWA.

Drga zwykle w głosie druga-piąta smutku, czy wesela.

Gdy losują drugie-trzecie-czwarte, a jest ich bardzo wiele. Zaś dajesz zwykle, drugie-czwarte.

Gdyś posiadał coś, co jest za-chodu warte.

Leżąc jak przyjdzie ta nieszożę sła...

Wienzycała slesz do kata, sam zaś lgniesz do kata.

W restauracji zjesz chcesz o-biad — prosisz trzecie-drugie.

Zjadasz obiad, a gdyś grze-czny — placisz za usługę.

Dotrzej-piętej sportowej zdążają wytrwale

I za swe zwycięstwa biorą wciąż medale.

Wszystko jest zwykle ostoja dziennika

I świadczy o sympatji do nas czytelnika.

ZAGADKA.

Czytelnicy „Nowin“ śledzący z zainteresowaniem powieści...

szą w odcinku „Morderstwo przy ul. Piotrkowskiej“ zechcą przewidzieć kto zabił Oskara Rauta?

Za najlepsze rozwiązanie poniższej szarady i zagadki wyznacza Redakcja, drogą losowania, 3 nagrody, a mianowicie:

1. nagroda: pół losu Loterii Państwowej do 1-ej klasy.

2. nagroda: ćwierć losu Loterii Państwowej do 1-ej klasy.

3. nagroda: miesięczna renumera-ta.

Warunki konkursu są następujące:

1. każdy z czytelników naszych — winien rozwiązania nadsyłać na obrazkowych pocztówkach w kopercie, z załączeniem kuponu poniższego.

2. Rozwiązania winny być nadesłane najpóźniej do piątku (łącznie), dnia 26 września rb.

3. za najlepsze rozwiązania przeznacza się drogą losowania 3 nagrody, jak wyżej.

4. Nazwiska tyć. P. T. Czytelników, którzy nadesłali dobre rozwiązania, a nagro-

dy nie otrzymali, zostaną umieszczone w piśmie naszym w dniu 28 września rb.i

5. Rozwiązanie nadesłane bez kuponu zostaje unieważnione bez kumenu zostaje unieważnione.

6. Adresować należy: Redakcja dziennika „Nowiny“, Dział szarad.

Kupon Nr. 2
do działu szarad i logogryfów.

ROZWIĄZANIE KONKURSU

Nr. 1.

Szarada: „Nowiny“.

Logogryf: Czytajcie „Nowiny“.

Po wylosowaniu nagród okazało się, że pierwsza nagroda (trzymiesięczna pren. „Nowin“) przypadła w udziale p. Irenie Niewiejskiej, zam. przy ul. Zielonej 32,

druga—(dwumiesięczna prenumerata „Nowin“) p. Irenie Cynarskiej, zamieszkałej przy ul. Andrzeja Nr. 4 i trzecia (miesięczna prenumerata) — p. L. Makarewiczowi, zamieszkałemu w Tomaszowie-Mazowieckim.

Trafne rozwiązania nadesłali następujące osoby:

1. Henryka Zyngierówna, 2. Don Jouan z „deptaku łódzkiego“, 3. L. Kubikówna, 4. Bronisław Bejer, 5. R. Koperski, 6. Irena Niewiejska, 7. Ignacy Grabowiecki, 8. Józef Piestrzeniewicz, 9. M. Chajmowicz, 10. st. sierż. Józef Gzik, 11. Stanisław Szewczyk, 12. Edward Szenfeld, 13. E. Freundlich, 14. Irena Szulczewska, 15. Roman Górecki, 16. Marjan Gronowski, 17. Stanisław Budny, 18. „Ergon“, 19. I. Piaszkowski, 20. Róża Marmelsztajnowna, 21. Adam Jankowski, 22. Kazimierz Nowicki, 23. Lucjan Krajde, 24. Z. Smolarska, 25. Jan Brzeziński, 26. S. Izakowicz, 27. Br. Komisarczyk, 28. Kazimierz Busiakiewicz, 29. Irena Cynar-

ska, 30. Jakób Margulies, 31. Stanisław Tomczak, 32. Ala Epszajnówna, 33. Władysław Andrzejewski, 34. F. Regenwetter, 35. L. Makarewicz (Tomaszów-Mazowiecki), 36. Bolesław Matimowski, 37. Hipolit L. Piątkowski, 38. Bolesław Wirowski, 39. B. Górowski, 40. Hala Sikorska, 41. Irena Dowborowa, 42. Zygmunt Wosik, (stacja Słotwiny, poczta Kolu-szki), 43. M. B. Lewi, 44. F. Łukowski, 45. M. Eszrych, 46. Sala Granek, 47. Wacław Szark, 48. Józef Haberman, 49. M. Bławat, 50. „Familja Hausman“ 51. Stanisław Batowski (Tomaszów-Mazowiecki) i 52. P. Kliglich.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

P. Feliksowi Wiśniewskiemu. Stwierdzamy przedewszystkiem, że słowo „któremu“ pisze się zwykłe przez ó. Następnie szarada nie nie „opiewa“ i Pański literacki wysiłek „któremu trudno chodzi się nawet z laską“ niema żadnego sensu. Rozwiązanie zdyskwalifikowane.

Otrzymałem z dniem 25-ym sierpnia 1924 r.
ZASTĘPSTWO FABRYKI naczyń emaljowanych
na Województwo Łódzkie.
Tow. Akc. „GOTARTOWICE“ (Górny Śląsk)
specjalnie co do wyrobów działu

tablic emaljowanych

Zgłoszenia na szyldy i tablice emaljowane dla fabryk, kantorów, przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych. Jakoteż dla pp. rejentów komorników (z godłami państwowymi), adwokatów, lekarzy, dentystów, akuszerok i innych, przyjmuje:

Biuro zamówień na szyldy i napisy emaljowane
LEON MIGUŁA

Telefon 27-43 Łódź, ul. Nawrot 16. Telefon 27-43.

Szyldy i napisy są wykonywane trwale w dowolnych kolorach i wzorach, odporne na działanie atmosferyczne.

CENA szyldu lub napisu emaljowanego równa się cenie szyldu lub napisu na blasze, sposobem malarskim

452

Wkrótce ukaże się

„Gwar Polski“

Ilustrowane pismo periodyczne.

Kto chce

wraz z ilustracją mieć bestronne ujęcie zaszych w ciągu tygodnia najważniejszych wypadków z życia Polski i zagranicy

ten czyta „**GWAR POLSKI**“

Kto chce

mieć informacje z dziedziny przemysłu, handlu i finansów

ten czyta „**GWAR POLSKI**“

Kto chce

mieć wskazówki i artykuły z dziedziny rolnictwa

ten czyta „**GWAR POLSKI**“

Kto chce

mieć przegląd sportu, mód, trochę humoru i rozrywki, lub gustuje w powieściach

ten czyta „**GWAR POLSKI**“

Kto chce

mieć, lub ma na celu dobro Rzeczypospolitej i jej obywateli, a nie stronnictw i partji.

ten czyta „**GWAR POLSKI**“

„**GWAR POLSKI**“ wychodzić będzie w każdą sobotę.

281

Cena poszczególnego numeru 80 gr.

Prenumerata kwartalnie wraz z przesyłką 12 zł., roczna—45 zł.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Nowy Świat 50, m. 4a. Tel. 291-60.

Redaktor Naczelny: Sławomir Rosochacki. Za wydawnictwo: „**GWAR POLSKI**“: Redaktor odpowiedzialny: Mikołaj Korwin-Sobolewski. Tadeusz Jaszczewski.

Sliczne parasolki damskie i męskie

po cenach konkurencyjnych:

Damskie satynowe gatunek I-szy zł. 9 gr. 30

„ „ „ „ II-gi zł. 7 gr. 50

Męskie „ „ „ „ I-szy zł. 9 gr. 30

Półjedwabne od 12 do 30 zł.

PARASOLE
„LASKI

PO CENACH FABRYCZNYCH
WYROBY WŁASNE
I ZAGRANICZNE.

R. GUTMANN
ŁÓDŹ UL. PR. NARUTOWICZA 9

PRZYJMUJE NIE WZELKIE REPERACJE I POKRYCIA

UWAGA!

Reklama

warunkiem powodzenia w handlu i przemyśle. Ogłoszenia przyjmuje na najdogodniejszych warunkach

tylko

Polska Agencja Prasowa

„P. A. P.“

w ŁODZI, ul. Gdańska № 57. Telefon № 27-90.

286

Ogłaszajcie się w „Nowinach“.

UWAGA: Prosimy zwracać uwagę na adres!

360

Kupujcie losy na 2-gą loterię **L. O. F.** (Łódzka Orkiestra Filharmoniczna)

Ciągnienie 30-go września r. b. **Wygrane stanowią bilety abonamentowe na 30 koncertów.**
Cena loterji 2 złote.

CYRK CINISELLI. Konstantynowska L. 16.

Dziś 2 przedstawienia o godz. 4-ej i 8.30 wiecz. Dziś o g. 4-ej pp. ceny niższe

Program № 1. 1. Muzyka, Orkiestra Symf. P. P. 2. SĄMEGOS, popisy ekwilibrystyczne. 3. ANGELIS, muzykalny ekscentryk. 4. MILIS, akrobaci. 5. AMADOS, komiczny żongler. 6. FLORA, najmniejsza woltażerka w świecie. 7. BRACIA WYGŁĘDOWSCY, komicy. 8. DYREKTOR CINISELLI, tresura koni. 15 minut przerwy. 9. Muzyka. 10. TRZEJ RINALDO'S, fruwaćjący ludzie. 11. M-lle HENNY z PARTNEREM, komiczny akt na koniu. 12. ARAB SUSSI-ALI, człowiek hydrant. 13. ALFRED i ROZA, popisy na drabinie. 14. MANC i EDDI, sumor i satyra. 15. MICHAELIS SAUF de BAGUETTE, 16. Marsz, „Do widzenia”. Reżyser: A. de Renroff. Administrator: W. Gralak. Orkiestra Symfonicz. pod kier. S. Pietruszki. Kasa Cyrku czynna od 11—2 i od 5—11. Powrót tramwajami w stronę Gór. Rynku i Widz. zapewn. W poniedziałki i czwartki CENY ZNIŻONE.

WARSZAWSKI TEATR

„MASKA”

POLSKI
NIEBIESKI PTAK

w ŁODZI w SCALI

Od wtorku, 28 b. m. o godzinie 8.30 wiecz. codz.

7 gościnnych występów

całego zespołu i baletu

z UDZIAŁEM

Panie: Kregłowska, Melerowicz, Michajtowicz, Wierzbicka, Galecka, Irne, Stefańska, Sokołowska, Wandyczówna.

Panowie: Ardati, Granowski, Górski, Kulesza, Lubicz, Nieksarski, Maliszewski, Paszkowski, Stański, Wilkoszewski.

Repertuar teatrów rosyjskich: Bibabo, Nietoperz, Niebieski Ptak i Follie Bergère w Paryżu.

Dekoracje art. mal. Zaruby, Galewskiego, Norrisa. Kostjomy z własnej pracowni.

Reżyser: Granowski. Pom. reżys.: Paszkowski. Conferencier: Stański. Efekty świetlne: Russau.

w REPERTUARZE:

PROLOG — Piosenka Teatru (wycinanki), Ire (wizja przeszłości); Żywe lalki, Tango Noir, Miłosny Romans (Parodia); Arlekinada (Serenada Tosti); Gerra Mors (indyjski balet); Pamiętam dzień (inseni-zacja). Muzycy w nocy; Czarna Maska (parodia cyrku); Śmierć Bonwenuto. Dzwony (muzyka Taskina) i inne. 456

Pracownia obuwia

J. DĘBSKI

ŁÓDŹ,

ul. 6-go Sierpnia 20

Poleca obuwie najnowszycy fasonów męskie, damskie i dziecinne z wszelkich skór zagranicznych.

Ceny przystępne.

Uwaga! Urzędnikom ustępstwo na wymiar i wymiar. 389

Baczność! Na raty i za gotówkę!

Czy wiecie gdzie najtaniej kupić obuwie?

Swój do swego!

Nie boimy się konkurencji. Cała Łódź wie o tem, że najtaniej sprzedaje obuwie firma

Błazejczyk i Gordoni

448 SKŁAD: ul. Drewnowska 33. FILJA: ul. Łągiewnicka 23.
UWAGA: Czerwone szлды, robota gwarantowana z własnych warsztatów.

Underwood, Remington, Corona, Royal Smith & Bros, Orga, Mercedes, Stoeber Adler, Commercial, Thales, Odhner, Fox, Titania, Continental A. E. G. nowe i używane poleca na dogodnych warunkach

Spółka Handlowa Wojewódzki i Leżon

Sienkiewicza 35, tel. 18-34. 433

Sprzedaz obuwia

własnego wyrobu
męskiego damskiego i dziecinnego
po cenach konkurencyjnych!

L. Balicki i S-ka

Skład Główny w Łodzi:
ul. Aleksandrowska 36.
Filja ul. Drewnowska 18, róg Stodolniansiej
Uwaga: Białe szлды. 434

Objaśnienia Ustawy o ochronie lokatorów

do nabycia

w Agencji „ZIW”

Gdańska 57, telef. 27-90.

457

Wielki wybór! Ceny znacznie niższe!

Zegary ściennie

najrozmaitszych fasonów pierwszorzędnycy fabryk poleca po cenach konkurencyjnych

Zakład Zegarmistrzowski Targi Rzemieślnicze
73. Ałoje Kościuszki 73. 446

Polka freblanka

z językiem francuskim poszukuje „demiplace” lub też na stałe. Oferty do „Nowin” sub. „Freblanka”. 441

Na raty i za gotówkę

poleca wielki wybór

UBIORÓW

męskich damskich i dziecinnych

oraz obuwia

Chrześcijański Dom Ubiorów A. CABANEK, Łódź
Napiórkowski 49. Filja Piotrkowska 275.

Kto ma stare ramy

do obrazów i luster oraz meble do pozłocenia, odnawia zupełnie na nowe pozłotnik J. KRZEWLEWSKI, ul. Podleśna 22. 429

Zielony Rynok №2, front Rajnhold Hanke

buduje kuchnie przenośne modne różnycy fasonów, oraz piece. Przyjmuje także obstalunki. 443

Zdolne falcowaczki poszukiwane

Zgłaszać się: Drukarnia Państwowa Piotrkowska 85.

TANIE OBUWIE

445

MĘSKIE I DAMSKIE NAJNOWSZYCH FASONÓW
WYRÓB WŁASNY! GWARANCJA za DOBRÓĆ.
R. GAŁECKI, KILIŃSKIEGO № 47. 453

Starszy Felcier

M. Adamowicz
ul. Aleksandryjska 20.
284

Starszy Felcier

Józef Szulc
Łódź, Wólczańska 99.
28

Ogłoszenia drobne.

Mebel na raty! Gwarancja nieograniczona, odświeżenie, zamiany. Okazja, bardzo tanio biurka. Zakład stolarski, Lubelska 6, przy Napiórkowski 453

PIANINO zagraniczne pierwszorządne prawie nowe sprzedam, Tkalała sztuczna, Piotrkowska 92. 442

Potrzebni stolarze meblowi i podreżni zdolni na meblowe roboty ul. Ks. Brzózki 63 Radogajecz dawniej dębowa. 419

Szymański Leon, zagubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Łódź. 439

Skradziono dowód Pow. Koła Związku Inwalidów Wojennycy w Łodzi, wydany na nazwisko Dawida Rozenberga na № 747. 451

W Drobnycy Ogłoszeniach

Jest Wiele Pieniędzy!

Wiele bardzo ważnych tranzakcyj przeprowadzono przez Drobne Ogłoszenia. Wiele doskonałych prac i posad otrzymują nasi czytelnicy, czytając Drobne Ogłoszenia „NOWIN”.

Używcje naszego działu Drobnych Ogłoszeń, jeśli chcecie coś kupić lub sprzedać, a osiągniecie szybkie rezultaty.

BARWNIKI w proszkach

№ 4713
DODOMOWEGO UŻYTKU.

ŻAĄC w SKŁ. APTECZNY I APTEKACH
Gdy sukienkę lub bluzeczkę przebarwić chcesz
PROSZEK TYLKO z NUMERECZKIEM radzę Tobie, bierz!
Bo gdy raz gospośnia jaka farbke tę spróbuje,
innycy proszków za nic w świecie w składzie nie kupuje. 212

Poszukiwani zasępcy wszędie. Zgłoszenia piśmienne przyjmuje p. MAURZYCY HANFWURCEL, Łódź, Piotrkowska 189.

S. SZUMIŃSKI Pracownia obuwia

męskiego, damskiego i dziecinnego

Wykonanie pierwszorządne, gwarancja za trwałość i dobroć!!!
Ceny nader niskie!!!
Łódź, ul. Kopernika Nr. 30, front. 435

W centrum dzielnic handlowo-przemysłowej, sprzedam warsztat mechaniczny dobrze prosperujący, lokal odpowiedni na każdy mniejszy interes przemysłowy posiada, elektryczność, wodę pakamer, ewentualnie zamienienie takowy na sklep z mieszkaniem w centrum miasta. Oferty do „Nowin” pod „Dobry punkt”. 449

Wszęchwiat i Człowiek, 5-cio tomowe dzieło naukowe, do sprzedania bardzo tanio ul. Podleśna 22, (przy kościele marjawickim, u p. Orzechowskiej. 430

Zgubiono świadectwo przemysłowe na handel obnośny kat. Vb. na imię Wojciecha Kujawa. 440